

Opinia Zespołu ds. Kształcenia Przeddyplomowego przy KRF II kadencji

dotycząca treści pisma wystosowanego przez Dziekana Wydziału Rehabilitacji Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, z dnia 10 grudnia 2024 roku, w sprawie przywrócenia Państwowego Egzaminu Fizjoterapeutycznego (PEF).

Po zapoznaniu się z treścią pisma – Apelu do Minister Zdrowia o przywrócenie PEF, wystosowanego przez Dziekana Wydziału Rehabilitacji Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie z dnia 10 grudnia 2024 roku, przedstawiamy opinię Zespołu ds. Kształcenia Przeddyplomowego przy KRF II kadencji zawartą w poniższych najistotniejszych punktach:

Stan faktyczny:

Zgodnie z intencją zawartą w zapisach Ustawy o Zawodzie Fizjoterapeuty, kształcenie fizjoterapeutów w Polsce opierało się na trzech podstawowych filarach, tj.:

1. ustawie o Zawodzie Fizjoterapeuty;
2. standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz
3. Państwowym Egzaminie Fizjoterapeutycznym (PEF).

Pomimo zrealizowanych przez zespół tematyczny ds. Kształcenia Przeddyplomowego przy KRF, wszystkich zadań przygotowawczych, oraz po zatwierdzeniu przez Ministerstwo Zdrowia i Centrum Egzaminów Medycznych (CEM) zasad przeprowadzenia PEF, takich jak:

1. opracowanie zakresu organizacyjnego i tematycznego PEF, z podziałem na moduły i odpowiednio dobraną ilość zagadnień tematycznych;
2. opracowanie piśmiennictwa wskazanego do realizacji PEF;
3. podanie składu zespołów merytorycznych do poszczególnych modułów egzaminu (<https://www.cem.edu.pl/pesfz.php>).

W dniu 18 sierpnia 2022 r. w Dzienniku Ustaw opublikowano ustawę znoszącą od dnia 1 września 2022 roku, Państwowy Egzamin Fizjoterapeutyczny.

Alternatywą dla PEF, miała być ewaluacja standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

Zgodnie z Zarządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 lipca 2022 roku, powołano zespół, który zajął się ewaluacją zasad kształcenia fizjoterapeutów i opracował projekt Standardów Kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, który został przekazany do Ministerstwa Zdrowia dnia 25 czerwca 2023 roku.

Opracowany dokument zakładał wprowadzenie na kierunku fizjoterapia egzaminu dyplomowego, który „*powinien być przeprowadzony w formie umożliwiającej sprawdzenie wiedzy i umiejętności zdobytych w okresie studiów. Egzamin dyplomowy obejmuje: egzamin teoretyczny (test), egzamin*

praktyczny (w formie egzaminu tradycyjnego lub egzaminu standaryzowanego „objective structured clinical examination” – OSCE lub jego modyfikacji „mini clinical evaluation exercise” – Mini Cex) oraz obronę pracy magisterskiej”.

Po upływie prawie dwóch lat, nie wprowadzono żadnych rozwiązań prawnych, a kolejne dwa roczniki studentów kierunku fizjoterapia, kończących studia, nie są objęte ani egzaminem PEF, ani ujednoliconym egzaminem dyplomowym, w odróżnieniu od pozostałych kierunków medycznych, których standardy kształcenia również poddano ewaluacji, a zmiany po ewaluacji standardów kształcenia, zostały wprowadzone stosownymi aktami legislacyjnymi.

Dlatego niezbędne jest podjęcie pilnych rozwiązań w tej sprawie.

Rekomendacje Zespołu ds. Kształcenia Przeddyplomowego przy KRF II w sprawie PEF:

1. Zastosowanie obiektywnej weryfikacji efektów uczenia się, przewidzianych do realizacji na kierunku fizjoterapia, co jest niezbędne, ponieważ aktualnie, istnieją różnice przyjętych rozwiązań przez różne uczelnie, co może ograniczać sprawdzenie przygotowania studentów kierunku fizjoterapia do wykonywania zawodu.
2. Przyjęcie zasad weryfikacji osiągniętych praktycznych umiejętności, wynikających z realizacji efektów uczenia się studentów kierunku fizjoterapia, poprzez docelowe wprowadzenie obiektywnego standaryzowanego egzaminu praktycznego (OSCE) wzorem rozwiązań przyjętych po ewaluacji standardów kształcenia dla innych zawodów medycznych.
3. Konieczne opracowanie zasad, nie tylko stwarzających możliwość przeprowadzenia egzaminu w warunkach pracowni symulacji medycznej, ale przede wszystkim wcześniejsze realizowanie dydaktyki studentów w warunkach wiernej symulacji medycznej.
4. Niezbędne doposażenie przez Państwo wszystkich uczelni kształcących studentów na kierunku fizjoterapia, w odpowiednią bazę dydaktyczną.

Ponieważ cały proces wymaga szczegółowego opracowania i będzie zapewne długotrwały, z uwagi na fakt, że oprócz bazy dydaktycznej należy przygotować także software w postaci programów i scenariuszy dydaktycznych rekomendujemy, aby do momentu stworzenia warunków do przeprowadzenia OSCE, weryfikować wykształcenie studentów, za pomocą innej formy, jaką jest np.: Państwowy Egzamin Fizjoterapeutyczny.